

Bruxelles, 20. rujna 2016.
(OR. en)

12384/16
ADD 1

LIMITE

MAMA 179
MED 38
CFSP/PESC 720
RHJ 21

Međuinstitucijski predmet:
2016/0289 (NLE)

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	19. rujna 2016.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	JOIN(2016) 41 final - ANNEX 1
Predmet:	PRILOG Zajedničkom prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o stajalištu Unije u Vijeću za pridruživanje uspostavljenom Euro-mediteranskim sporazumom o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Hašemitske Kraljevine Jordana, s druge strane, u vezi s donošenjem Prioriteta o partnerstvu EU-a i Jordana i priloženog Pakta

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument JOIN(2016) 41 final - ANNEX 1.

Priloženo: JOIN(2016) 41 final - ANNEX 1

EUROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 19.9.2016.
JOIN(2016) 41 final

ANNEX 1

PRILOG

Zajedničkom prijedlogu

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu Unije u Vijeću za pridruživanje uspostavljenom
Euro-mediteranskim sporazumom o pridruživanju između
Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Hašemitske
Kraljevine Jordana, s druge strane, u vezi s donošenjem
Prioriteta o partnerstvu EU-a i Jordana i priloženog Pakta**

ODLUKA br. 01/2006 12. ZASJEDANJA VIJEĆA ZA PRIDRUŽIVANJE EU-a I
JORDANA od [DAN MJESEC GODINA]

Dogovor o prioritetima partnerstva EU-a i Jordana

VIJEĆE ZA PRIDRUŽIVANJE EU-a I JORDANA,

uzimajući u obzir Euro-mediteranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Jordana, s druge strane,

budući da:

1. Euro-mediteranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i država članica, s jedne strane, i Jordana, s druge strane, potpisan je 24. studenoga 1997. i stupio na snagu 1. svibnja 2002.
2. Člankom 91. Euro-mediteranskog sporazuma daje se Vijeću za pridruživanje ovlast za donošenje odgovarajućih odluka za potrebe postizanja ciljeva sporazuma.
3. Na temelju članka 101. Euro-mediteranskog sporazuma, stranke poduzimaju sve opće ili posebne mjere potrebne za ispunjavanje svojih obveza iz Sporazuma te nastoje ostvariti ciljeve utvrđene u Sporazumu.
4. Nakon preispitivanja Europske susjedske politike predložena je nova faza angažmana među partnerima kako bi se omogućio veći osjećaj odgovornosti na obje strane;
5. EU i Jordan složili su se da učvrste svoje partnerstvo dogovorom u pogledu niza prioriteta za razdoblje 2016. – 2018. s ciljem podupiranja i jačanja otpornosti i stabilnosti Jordana, s težnjom da se bave i pitanjem utjecaja dugotrajnog sukoba u Siriji.
6. Stranke Euro-mediteranskog sporazuma usuglasile su se o tekstu Prioriteta partnerstva EU-a i Jordana, uključujući Pakt, kojim će podržati provedba Euro-mediteranskog sporazuma, usmjeravajući suradnju na zajednički utvrđene zajedničke interese.

ODLUČILO JE:

Članak 1.

Vijeće za pridruživanje preporučuje da stranke provode Prioritete partnerstva EU-a i Jordana, uključujući Pakt, kako je određeno u Prilogu.

Članak 2.

Vijeće za pridruživanje odlučilo je da Prioriteti partnerstva EU-a i Jordana, uključujući Pakt, kako je navedeno u članku 1, zamjenjuje Akcijski plan EU-a i Jordana koji je stupio na snagu u listopadu 2012.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u xx [dan, mjesec, godina].

Za Vijeće za pridruživanje

Predsjednik

PRILOG

Prioriteti partnerstva EU-a i Jordana i Pakt

Prioriteti partnerstva EU-a i Jordana 2016. – 2018.

I. Kontekst

S ciljem daljnjeg jačanja čvrstog i višestrukog odnosa EU-a i Jordana, određeni su prioriteti koji će usmjeravati partnerstvo u razdoblju 2016. – 2018., uz preispitivanje prije kraja 2018. kako bi se istražila mogućnost produljenja partnerstva na još dvije godine s obzirom na politička, sigurnosna i gospodarska kretanja. Prioriteti partnerstva EU-a i Jordana utjelovljuju zajedničke ciljeve Europske susjedske politike u pogledu zajedničkog područja mira, blagostanja i stabilnosti. Oni utjelovljuju njegove glavne značajke: diferencijaciju i zajedničku odgovornost, ali i fleksibilnost kako bi se omogućila prilagodba promjenjivim okolnostima, kako su dogovorili EU i Jordan. Prioriteti partnerstva čine dokument podlozan izmjenama i podrazumijevaju ispunjenje međusobnih obveza, navedenih u priloženom **Paktu EU-a i Jordana**.

Partnerstvo i prioritetna područja suradnje i dalje će se podržavati putem redovitih **političkih sastanaka** na visokoj razini; **dijaloga** o gospodarstvu, trgovini, pravosuđu i ljudskim pravima; Partnerstva za **mobilnost** između EU-a i Jordana; Sporazuma o **znanstvenoj i tehnološkoj suradnji EU-a i Jordana** i drugih sporazuma; predanosti EU-a i Jordana jačanju dijaloga i suradnje u pogledu **sigurnosti**, uključujući borbu protiv nasilnog ekstremizma i terorizma; kao i kontinuirane **bilateralne suradnje** za potporu jordanskom stanovništvu.

Prioriteti partnerstva potvrđuju čvrst odnos, kao i prostor za produbljivanje međusobnog angažmana.

Trenutačni kontekst posebno je pogodan za učvršćivanje odnosa EU-a i Jordana. EU i Jordan dijele **zajedničke interese te se suočavaju sa zajedničkim izazovima. Sirijska kriza od 2011. ima snažan utjecaj na Jordan, regiju i EU.** EU i Jordan potvrdili su zajedničke ciljeve i interese u provedbi mirovnog procesa, kao i u pogledu povratka stabilnosti i mira u Siriji uz istovremeno poticanje održivog razvoja.

EU prepoznaje ključnu ulogu Jordana u nacionalnim, regionalnim i međunarodnim krugovima. EU pohvaljuje Jordan za ogromne napore uložene u prihvatanje velikog broja izbjeglica, uključujući Sirijce, Palestince, Iračane, Libijce i Jemence koji u Jordanu traže sigurno utočište. EU će i dalje pomagati Jordanu nastavljajući pružati spasonosnu potporu izbjeglicama koje traže zaštitu u Jordanu i jačajući otpornost Jordana. Nadalje, Jordan i dalje ulaže uzorne napore i ima istaknutu ulogu u promicanju mira i sigurnosti na Bliskom istoku (uključujući i bliskoistočni mirovni proces), ali i šire, bori se protiv radikalizacije i terorizma, među ostalim i kao privremeni član Vijeća sigurnosti UN-a (2014. – 2015.), te putem Unije za Mediteran (UzM), kojom od 2012. supredsjeda zajedno s EU-om.

Prioriteti partnerstva temelje se na zajedničkim postignućima i područjima od zajedničkog interesa, kao i na zamahu nastalom na temelju konferencije održane u Londonu 4. veljače 2016. pod nazivom „Potpora Siriji i regiji”, te kroz obveze iz Međunarodnog pakta, koje su formulirali Jordan i sudomaćini te konferencije, a koje imaju za cilj održavanje razvojnih rezultata Jordana uzimajući u obzir trajnu humanitarnu pomoć i adekvatnu potporu zajednice domaćinu. EU i Jordan imaju za cilj pretvoriti izazove sirijske krize u **konkretnu priliku u korist stanovništva Jordana, sirijskih izbjeglica i EU-a.**

Međutim, konkretne mjere poduzete u cilju potpore sirijskim izbjeglicama neće biti na štetu drugih osoba koje žive i traže zaštitu u Jordanu.

II. Prioriteti

Prioriteti partnerstva odražavaju zajedničke interese i usmjereni su na područja u kojima EU i Jordan imaju obostranu korist od suradnje. Zbog toga su EU i Jordan predani produbljivanju suradnje u **međusektorskim** pitanjima – od stabilizacije i sigurnosti do vladavine prava i ljudskih prava, ravnopravnosti spolova i osnaživanja žena, dijaloga s civilnim društvom, migracija i mobilnosti te rješavanja problema nasilnog ekstremizma i radikalizacije te održivog korištenja prirodnih resursa.

Na primjer, partnerstvo se **usmjerava na mlade i zapošljivost** kako bi doprinijelo koheziji društva, stvorilo održive gospodarske mogućnosti, uključujući i one temeljene na kvalitetnom obrazovanju i stručnom usavršavanju, te promicalo kulturu poduzetništva i inovacija. Inicijative u kulturnom sektoru, uključujući i one usmjerene na razvoj kulturne i kreativne industrije, treba uzeti u obzir zbog njihova značajnog doprinosa u promicanju interkulturalnog dijaloga i socioekonomskog razvoja.

U području migracija i mobilnosti, napredak u pogledu učinkovite provedbe različitih komponenti **Partnerstva za mobilnost** međusektorni je prioritet. Dobro vođen i održiv okvir, koji bi doprinio i osiguranju redovitog i lakšeg kretanja osoba između Jordana i EU-a, može potaknuti razvoj ljudskog kapitala i gospodarski rast.

- i. EU i Jordan stabilni su **partneri u vanjskoj i sigurnosnoj politici**. Strateška i operativna suradnja nastavit će se bilateralno i u multilateralnim forumima, regionalno, uključujući supredsjedanja UzM-om. U obostranom je interesu EU-a i Jordana promicati stabilnosti i mir u regiji i globalno, nastavljajući suradnju u prilog političkoj tranziciji i izgradnji mira u Siriji, među ostalim. I EU i Jordan žele biti modeli tolerantnih društava, što je još jedan razlog za jačanje suradnje na području vanjske politike.
- ii. Drugi prioritet usmjeren je na održavanje makroekonomske stabilnosti Jordana i na **jačanje društvenog i gospodarskog razvoja Jordana** u skladu s dokumentom „Jordan 2025. – Nacionalna vizija i strategija”, uz povećanje otpornosti Jordana u rješavanju problema utjecaja sirijske krize i regionalne nestabilnosti.

Snažno i stabilno jordansko gospodarstvo podržano dodatnim ublažavanjem trgovinskog režima između Jordana i EU-a, te poboljšana investicijska klima (kroz reforme poslovnog okruženja) djelovat će kao snažan poticaj za **otvaranje novih radnih mjesta** za Jordance, a i Sirijske izbjeglice, gdje je to primjenjivo. Modernizacija i diversifikacija gospodarstva dodatno će se ojačati potporom rastu koji se temelji na informacijama i dijeljenju znanja. U istom će se kontekstu pojačati suradnja u području povećanja zapošljivosti, **razvoja vještina i srodne reforme obrazovanja**, kako bi se promicala uloga mladih u gospodarstvu i društvu.

Poboljšanje postojećeg Sporazuma o pridruživanju putem pregovora o detaljnom i sveobuhvatnom području slobodne trgovine (**DCFTA**), što uključuje bavljenje svim izazovima pristupa tržištu koji koče Jordan u

potpunom iskorištavanju mogućnosti iz Sporazuma o pridruživanju, također će poboljšati **integraciju Jordana na tržište EU-a** i stvoriti nove mogućnosti za trgovinu, ulaganja i razvoj.

- iii. Usko povezan s prva dva prioriteta, treći prioritet partnerstva usmjeren je na podupiranje nastojanja Jordana u **jačanju upravljanja, vladavine prava, demokratske reforme i ljudskih prava**. Ljudska prava i temeljne slobode, kako su sadržani u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim zakonima, predstavljaju zajedničke vrijednosti. Poštovanje demokratskih načela i temeljnih ljudskih prava bitan je element odnosa EU-a i Jordana

1. Jačanje suradnje u području regionalne stabilnosti i sigurnosti, uključujući borbu protiv terorizma

EU prepoznaje sve relevantne napore Jordana. EU i Jordan trebaju nastaviti blisku suradnju u rješavanju problema destabilizacije regije, uključujući povećane sigurnosne prijetnje nakon širenja Dae'sha i drugih terorističkih skupina. EU i Jordan dijele slične ciljeve u pogledu **sirijske** krize. Rad u okviru Međunarodne skupine za potporu Siriji i na drugim forumima treba nastaviti, kao i suradnju u kontekstu Plana provedbe za pojačanje sigurnosti / borbu protiv terorizma EU-a i Jordana, s posebnim naglaskom na zajedničke projekte i razmjenu informacija.

EU i Jordan trebali bi pojačati i „**izgradnju mostova**” u drugim konfliktnim situacijama, uključujući bliskoistočni mirovni proces Srednji Istok i stanje na Rogu Afrike (proces Aqaba). Izvan dimenzije neposrednog sukoba, u kontekstu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu EU i Jordan jačat će suradnju u upravljanju katastrofama i u civilnoj zaštiti.

EU i Jordan partneri su u promicanju i poticanju međureligijskog i međukulturnog dijaloga na globalnoj i regionalnoj razini, gdje je Jordan ima vodeću ulogu.

Borba protiv terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije mora ostati visoko na dnevnom redu. U tom pogledu i u pogledu nadopunjavanja redovitog političkog i tematskog dijaloga, EU i Jordan pojačat će konkretnu suradnju i razmjenu informacija kako bi se ti izazovi riješili u skladu s vladavinom prava. EU i Jordan radit će zajedno, među ostalim i kroz zajednički dogovorene programe obrazovanja i uključujući razne jordanske organizacije civilnog društva.

2. Promicanje gospodarske stabilnosti, održivog rasta koji se temelji na znanju, kvalitetnog obrazovanja i otvaranja radnih mjesta

- a) Sirijska kriza i dugotrajna prisutnost izbjeglica koju je ona prouzročila imali su velik utjecaj na socioekonomsko tkivo Jordana, njegove oskudne prirodne resurse i pružanje osnovnih usluga te je tako pogoršana ionako već krhka gospodarska situacija. **Gospodarski dijalog i suradnja u makroekonomskim pitanjima** stoga će se i dalje razvijati s ciljem promicanja zdravih makroekonomskih i strukturnih politika koje povećavaju potencijal rasta i povećavaju otpornost jordanskoga gospodarstva s obzirom na ciljeve plana „Jordan 2025.”. Nastojanja za očuvanje makroekonomske stabilnosti treba nastaviti, među ostalim i u kontekstu novog programa Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) koji EU može nadopuniti novim programom makrofinancijske pomoći.

Osim čvrstog fiskalnog i proračunskog upravljanja, suradnja će se nastaviti i u **reformama u jordanskom javnom sektoru** u cilju poboljšanja upravljanja javnim financijama, ali i ukupne učinkovitosti i kapaciteta pružanja usluga.

- b) Glavni socioekonomski izazov za Jordan jest promicanje **zapošljavanja i zapošljivosti**, posebno **mladih Jordanaca** i najugroženijih, gdje je primjenjivo, otvaranjem radnih mjesta, podržavanjem poduzetništva i inovacija, razvojem vještina i kvalifikacija te poticanjem ciljanog osposobljavanja, obrazovanja i istraživanja. Prioriteti partnerstva imaju za cilj rješavanje tih pitanja primjenom različitih instrumenata politike: trgovine, razvoja poslovanja, obrazovanja i osposobljavanja te povećane mobilnosti. Cilj je svih tih instrumenata također ojačati gospodarsko osnaživanje i sudjelovanje žena.
- a. **Trgovina za razvoj** predstavlja ključni element Prioriteta partnerstva / Pakta. Otvaranje novih radnih mjesta pokrenuto ublažavanjem pravila EU-a o podrijetlu između Jordana i EU-a te pratećih mjera bit će od koristi i sirijskim izbjeglicama i jordanskim zajednicama domaćinima. Takvo ublažavanje pravila o podrijetlu neće dovesti u pitanje nastavak nastojanja EU-a i Jordana prema DCFTA-i. EU i Jordan ostaju predani pokretanju pregovora o potonjem, uključujući i suočavanje sa svim izazovima pristupa tržištu za jordanske proizvode za izvoz u EU. Paralelno, EU i Jordan nastaviti će dijalog za poticanje usklađivanja u područjima kao što su sanitarne i fitosanitarne mjere (SFS), tehničke zapreke trgovini (TZZT) ili usluge.
- b. EU i Jordan dat će prednost i umnožiti svoje napore u pogledu: **poboljšanja poslovne klime** i privlačenja ulaganja, **podržavanja razvoja privatnog sektora** (uključujući regulatorne i administrativne reforme i kreditiranje poduzeća), **stvaranja odgovarajuće kombinacije znanja i vještina** potrebnih na jordanskom tržištu rada. Jačanje sektora temeljenih na znanju važno je i za stvaranje održivih i pristojnih radnih mjesta, posebice među mladima.
- c. **Obrazovanje** je još jedan snažan instrument za jačanje socijalnog i gospodarskog razvoja. Ispunjavanje tog prioriteta ključno je za korist svih onih koji žive u Jordanu, uključujući izbjeglice. **Podupiranje i promicanje kvalitetnog javnog obrazovanja za svu djecu i na svim razinama** usmjeravat će suradnju EU-a i Jordana kako bi se osiguralo da svatko ima priliku učiti i izgraditi vlastitu budućnost. Stručno osposobljavanje također zaslužuje posebnu pažnju i stalnu potporu.
- c) EU i Jordan i dalje će poticati inovativna istraživanja i rješenja temeljena na znanju te suradnju u području **obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i održivog upravljanja prirodnim resursima, uključujući gospodarenje vodom i otpadom**, te rezultate pariškog sporazuma o klimatskim promjenama.

Suradnja EU-a i Jordana kao odgovor na sirijsku izbjegličku krizu

Nadopunjujući bilateralnu suradnju EU-a i Jordana, EU će i dalje podupirati Jordan u pružanju spasonosne pomoći sirijskim izbjeglicama koje traže zaštitu u Jordanu, među ostalim i putem sljedećih mjera:

- I. ublažavanjem pravila EU-a o podrijetlu za Jordan i pratećih mjera za poticanje izvoza na tržište EU-a te otvaranjem novih radnih mjesta za Jordance i za sirijske izbjeglice;
- II. poboljšanjem vještina i sposobnosti sirijskih izbjeglica, također u pogledu rekonstrukcije buduće Sirije;
- III. kvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem za svu djecu koja žive u Jordanu kako bi se osiguralo da svako dijete dobije priliku da se obrazuje i gradi svoju budućnost, gdje je to primjenjivo i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
- IV. popratnom potporom Jordanu i ugroženim zajednicama domaćinima.

U priloženom Paktu EU-a i Jordana, koji uključuje i njihove uzajamne obveze, nalaze se daljnje pojedinosti.

3. Jačanje demokratskog upravljanja, vladavine prava i ljudskih prava.

U skladu s jordanskim trajnim procesom reforme unatoč svim regionalnim turbulencijama, EU i Jordan nastaviti će raditi zajedno u cilju daljnjeg jačanja: demokratskog i pravosudnog sustava u Jordanu, vladavine prava, ravnopravnosti spolova, ljudskih prava i temeljnih sloboda te zakonitog radnog okruženja za civilno društvo pogodnog za razvoj dinamičnog civilnog društva.

Ciljana će suradnja biti u prilog: reforme pravosuđa i pristupa pravosuđu, kao i međunarodne pravosudne suradnje; izbornog procesa (uključujući i praćenje preporuka u pogledu misija EU-a za promatranje izbora); daljnjeg jačanja političkog stranačkog sustava te nadzora i zakonodavne uloge parlamenta; procesa decentralizacije te pluralističkih medija.

EU i Jordan i dalje će na zajednički dogovoren način održavati redovit **dijalog o demokraciji i dobrom upravljanju, pravosuđu, vladavini prava i ljudskim pravima**. Dijalog će se temeljiti na međunarodnim, regionalnim i nacionalnim postignućima i obvezama Jordana. Organizacije civilnog društva mogu biti zajednički pozvane da daju svoj doprinos.

U pogledu **ljudskih prava** redoviti će se dijalog među ostalim, baviti sljedećim: slobodom izražavanja, slobodom udruživanja, uključujući radne okoline za civilno društvo te pravima žena i osnaživanjem žena u političkom i javnom životu. Odgovorna, transparentna, učinkovita i uključiva javna uprava neophodna je za provedbu tih ciljeva i za daljnje promicanje i jačanje demokracije i dobrog upravljanja u Jordanu te za njegovu borbu protiv korupcije.

Tijekom dijaloga uzet će se u obzir postojeće obveze Jordana na multilateralnoj razini. Gospodarska, socijalna i kulturna prava, primjerice u pogledu obrazovanja i rada, također će biti obuhvaćena tim dijalogom. Dijalog će se posebno odnositi na područja zadržana u prioritetima partnerstva.

III. Mehanizmi za dijalog i međusobnu suradnju

Opći okvir za odnose EU-a i Jordana postavljen je Sporazumom o pridruživanju, koji je stupio na snagu 2002. godine te naprednim statusom uspostavljenim 2010. godine. Preispitivanje Sporazuma o pridruživanju, nakon gotovo 15 godina njegovog postojanja, ili **racionalizacija njegove provedbe** temeljitim preispitivanjem dijaloga i pododбора bit će od velike važnosti. Grupiranjem pododбора u nekoliko tematskih dijaloga prema prioritetima partnerstva i nadopunjavanjem političkih dijaloga omogućit će se napredovanje suradnje u dogovorenim glavnim smjerovima rada.

Prioriteti partnerstva preispitat će se 2018. godine. Ishod će morati odobriti Vijeće za pridruživanje. Ako to okolnosti budu zahtijevale, Jordan ili EU mogu zatražiti preispitivanje u bilo kojem trenutku tijekom tog razdoblja.

Nadalje, kako bi se poduprla uspješnost Pakta EU-a i Jordana, redovita preispitivanja Pakta vršit će se u okviru bilateralne suradnje EU-a i Jordana, kao i drugih relevantnih dijaloga i sastanaka. Kad to bude primjereno i u skladu s načelom veće odgovornosti za Europsku susjedsku politiku, EU će sudjelovati u koordinaciji mehanizama zajedno s Vladom Jordana i drugim partnerima, uključujući civilno društvo i lokalne vlasti.

Spajajući ambicije navedene u Prioritetima partnerstva i priloženom Paktu, EU se zalaže za održavanje financijske potpore i sudjelovanje u međunarodnoj zajednici s ciljem potpore Jordanu.

Prilog Prioritetima partnerstva EU-a i Jordana

Pakt EU-a i Jordana

Svrha je ovog dokumenta dopuniti prioritete partnerstva EU-a i Jordana, navodeći međusobne obveze i mehanizme preispitivanja.

Pakt EU-a i Jordana, najavljen na konferenciji održanoj 4. veljače 2016. u Londonu pod nazivom „Potpora Siriji i regiji”, pozitivan je odgovor na jordanski prijedlog „Pakta” s međunarodnom zajednicom u kojem se zagovara cjelovit pristup rješavanju sirijske izbjegličke krize. Pakt EU-a i Jordana dokument je podložen izmjenama te ga je potrebno redovito ažurirati. On odražava tri stupa i duh „Međunarodnog pakta” za Jordan, koji su potpisali Vlada Jordana i sudomaćini konferencije u Londonu. Pakt EU-a i Jordana temelji se, među ostalim, na Operativnom planu za Siriju (JRP) za razdoblje 2016. – 2018. i planu „Jordan 2025. – Nacionalna vizija i strategija”. Usmjeren je na jačanje gospodarske otpornosti Jordana uz poboljšanje gospodarskih prilika za sirijske izbjeglice boljom zaštitom i boljim pristupom zapošljavanju i kvalitetnom obrazovanju.

Pakt EU-a i Jordana, s ciljem provedbe prioriteta partnerstva EU-a i Jordana, nadilazi Međunarodni pakt detaljnim navođenjem međusobnih obveza i mehanizama preispitivanja za različita uključena područja prioriteta partnerstva. Na taj način, Pakt EU-a i Jordana u potpunosti se temelji na: dijalogu o politici i suradnji u kontekstu Sporazuma o pridruživanju EU-a i Jordana; okviru za jedinstvenu potporu (SSF) za razdoblje 2014. - 2017., za potporu Jordanu od strane EU-a; strategiji za Jordan 2025. i njezinim trogodišnjim izvršnim razvojnim programima.

Zaštita i razvojne mogućnosti za sirijske izbjeglice

Jordan ugošćuje oko 1,3 milijuna Sirijaca od kojih su 630.000 izbjeglica registrirane od strane UNHCR-a; više od 70% su žene i djeca, a dvoje od troje izbjeglica su prijavljeni da žive ispod apsolutne linije siromaštva u Jordanu. Jordan se pridržava svoje stalne obveze osiguravanja pristupa svom teritoriju ugroženim osobama koje bježe od sukoba i EU pohvaljuje kontinuirane napore Jordana u pružanju pristupa, zaštite i pomoći sirijskim izbjeglicama od početka krize.

Jordan će i dalje pružati odgovarajuću zaštitnu okolinu i uvjete za dostojanstven život, uključujući pravni status za sirijske izbjeglice koje žive unutar ili izvan kampova. Odgovarajuća zaštitna okolina za izbjeglice važna je za rješavanje hitnih potreba te će, kao takva, zaštita ostati u središtu humanitarne operacije EU-a u Jordanu.

Kao potporu jordanskim nastojanjima, EU će i dalje pružati stalnu razinu humanitarne pomoći, i dalje će se usmjeravati na temeljnu spasonosnu pomoć te odgovarati na osnovne potrebe najugroženijih izbjeglica koje žive u kampovima i urbanim sredinama, kao i novih pridošlica, s posebnim naglaskom na potrebe djece i žena. Obje će strane utvrditi najbolje troškovno učinkovite mjere potpore za najugroženiju izbjegličku populaciju.

Potpuno uvažavajući prioritet Jordana da osigura stabilnost i sigurnost na granicama i u zemlji, Pakt EU-a i Jordana odražava ambicije za jačanje suradnje u borbi protiv terorizma i u sprečavanju radikalizacije i nasilnog ekstremizma, istovremeno održavajući okruženje u

kojem se osiguravaju pristup i zaštita potrebitim tražiteljima azila.

Budući da se prisutnost sirijskih izbjeglica razvila u dugotrajnu situaciju i budući da Jordan pozitivno prihvaća da će većina izbjeglica ostati u Jordanu dok situacija u Siriji ne omogući njihov povratak, međunarodna zajednica, uključujući EU, izuzetno pohvaljuje odlučnost Jordana da sirijskim izbjeglicama omogući pristup egzistencijalnim mogućnostima, te u skladu s tim prihvaća podržati Jordan.

Uz potporu međunarodne zajednice, a posebno angažman EU-a u pogledu preispitivanja svojeg sustava pravila o podrijetlu, povezanog s otvaranjem radnih mjesta za sirijske izbjeglice i za populaciju domaćina, Vlada je najavila svoju namjeru da sirijskim izbjeglicama omogući rad u brojnim sektorima u kojima je niska konkurencija jordanskih radnika. Ta je prijelomna odluka vrlo dobrodošla te stavlja značajnu odgovornost na donatorsku zajednicu da promjeni sirijsku izbjegličku krizu u razvojnu mogućnost.

Potpore sirijskim izbjeglicama neće štetiti ostalim osobama koje žive i traže zaštitu u Jordanu. EU će u tom pogledu i dalje blisko surađivati s Jordanskim nadležnim tijelima, UN-om i ostalim međunarodnim i nacionalnim provedbenim partnerima.

EU će nastaviti svoja nastojanja u pogledu održavanja svoje potpore, kao i potpore šire međunarodne zajednice ugroženim zajednicama domaćinima i izbjegličkim populacijama u Jordanu.

Općenito, EU i Jordan dat će prednost jačanju razvojnih mogućnosti i izgleda za Jordance, uključujući i ugrožene zajednice domaćine, kao i za izbjeglice dok se ne stvore povoljni uvjeti za njihov povratak u domovinu. U međuvremenu, EU i Jordan radit će zajedno kako bi se izbjeglicama koje bježe od sirijskog sukoba omogućilo da žive dostojanstveno uz lokalno stanovništvo u Jordanu, osiguravajući potreban pravni i administrativni okvir i popratni pristup egzistencijalnim uvjetima, obrazovanju i pristupačnoj zdravstvenoj zaštiti. U tom duhu, jordansko zalaganje da izbjeglicama omogući dobivanje dozvole za rad, otvaranje malih poduzeća i sudjelovanje u trgovinskim aktivnostima, gdje je to primjenjivo i u skladu s nacionalnim propisima, od središnje je važnosti.

1. Olakšavanje trgovine između EU-a i Jordana s obzirom na povećanje ulaganja, izvoza i mogućnosti zaposlenja, među ostalim i za sirijske izbjeglice

Međunarodnim paktom poziva se na mjere za otvaranje tržišta EU-a, posebno pojednostavnjenim pravilima o podrijetlu, pogodnima za stvaranje ulaganja i otvaranje radnih mjesta za Jordance i za sirijske izbjeglice. U svojem se pozitivnom odgovoru EU se obvezao pojednostaviti svoja pravila o podrijetlu za razdoblje od deset godina za određene proizvode proizvedene u proizvodnim pogonima koji se nalaze u unaprijed određenim Posebnim razvojnim područjima (SEZ) i industrijskim područjima, sve dok su oni povezani s mogućnošću zapošljavanja pod jednakim uvjetima za Jordance i za sirijske izbjeglice (15 % radnih mjesta u prve dvije godine, nakon toga 25%), s općim ciljem dostizanja 200 000 radnih mjesta dostupnih sirijskim izbjeglicama na razini države, prema priopćenju iz Međunarodnog pakta. Nakon što se postigne potonji cilj, EU će razmotriti daljnje proširenje odstupanja od Pravila o podrijetlu i pojednostavnjivanje uvjeta koje jordanski proizvođači moraju ispuniti kako bi imali koristi od tih novih režima pravila o podrijetlu. EU i Jordan slažu se o uključanju međunarodnih organizacija s relevantnim stručnim vještinama, poput

Međunarodne organizacije rada (ILO) i/ili Svjetske banke, za potporu i doprinos otvaranju radnih mjesta i budućem postupku praćenja.

EU pohvaljuje Jordan za konkretne korake poduzete kako bi se sirijskim izbjeglicama omogućio pristup privremenim radnim dozvolama, kako je prvobitno formulirano u *Gospodarskom odgovoru na sirijsku izbjegličku krizu: Upravljanje cjelovitim pristupom*. Veće formalno tržište rada ima pozitivan i umnožavajući učinak na nacionalne javne financije. Jordanskim cjelovitim pristupom uvodi se ideja da se sirijskoj radnoj snazi dozvoli sudjelovanje na tržištu rada u: 18 „posebnih gospodarskih područja (SEZ)”, u izbjegličkim kampovima, u određenim sektorima (npr. u poljoprivredi i građevinarstvu u skladu s unaprijed određenim kvotama) te u komunalnim javnim radovima koje nepovratnim sredstvima financira zajednica donatora (infrastruktura ili druge komunalne usluge intenzivnog rada), pod uvjetom da Sirijci ne zamijene jordansku radnu snagu.

Stvaranje mogućnosti rada u SEZ-u središnja je točka jordanskog prijedloga. Očekuje se da će ta područja privući ulaganja iz Europe i drugih regija, uključujući i, što je najvažnije, sirijsku dijasporu u potrazi za *sigurnim utočištem* te potaknuti izvoz prema EU-u.

Da bi se taj postupak ubrzao, na zahtjev Jordana i kako je prethodno navedeno, EU se zalaže za ublažavanje pravila o podrijetlu za proizvode koje je proizvela izbjeglička radna snaga u jordanskom SEZ-u, kao i u drugim industrijskim područjima na tom području. EU je spreman i podržati posebne potrebe za obuku i razvoj vještina usmjerene na tržište rada kako bi se poboljšala produktivnost u SEZ-u i izvan njega.

Valja podsjetiti, međutim, da, prema postojećem Sporazumu o pridruživanju EU-a i Jordana, Jordan već ima bescarinski i beskvotni pristup tržištu EU-a za industrijske proizvode, kao i vrlo širok pristup za poljoprivredne proizvode. Međutim, jordanski proizvođači to još uvijek nisu u potpunosti iskoristili, jer još uvijek ne mogu zadovoljiti pravila o podrijetlu i tehničke standarde koji se primjenjuju u skladu s tim Sporazumom.

EU je ponudio, a Jordan prihvatio mogućnost detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine (DCFTA), za koje pregovori još uvijek nisu započeli. EU je ponudio i mogućnost pregovora o Sporazumu o ocjeni sukladnosti i prihvaćanju industrijskih proizvoda (ACAA) kako bi se omogućilo da jordanski proizvodi iz odabranih sektora uđu na tržište EU-a bez dodatnih tehničkih kontrola. Jordan je dobro napredovao u pripremama za ACAA i u približavanju zakonodavstvu EU-a u odabranim sektorima, iako još uvijek može biti potrebna određena tehnička potpora. Stručnu analizu stanja trebala bi provesti jordanska nadležna tijela i službe Europske unije. Nakon toga, pregovori o ACAA-u mogu biti pokrenuti. Bit će potrebni trajni naponi za jačanje okvira bilateralne trgovine i ulaganja, za poticanje ulaganja i potporu jordanskim izvozniciima u boljem iskorištavanju preferencijalnog pristupa tržištu EU-a.

2. Promicanje makroekonomske stabilnosti te pametnog i održivog rasta

Jordan naglašava potrebu za primanjem više bespovratnih sredstava kako bi smanjio razinu duga. Jordan nadalje naglašava potrebu za daljnje koncesijsko financiranje, uključujući i putem Međunarodnog pakta, kako bi smanjio znatan financijski manjak. Dok će za potrebe u zemlji, uključujući i one nastale kao posljedica izbjegličke krize, biti potrebno daljnje financiranje bespovratnim sredstvima, Jordan je suočen i s prijeko potrebnim ulaganjima u infrastrukturu. EU, putem Fonda za poticanje ulaganja u susjedstvo (NIF), na raspolaganje stavlja znatna financijska sredstva po povlaštenim uvjetima za ulagačke projekte velikih razmjera, uključujući u svrhu razvoja regionalnog prometnog sustava. Isto tako, Europska

investicijska banka (EIB) zadržava fleksibilan pristup prema svojim prioritetima financiranja u Jordanu kao potporu vladinim ciljevima, stvaranju novih radnih mjesta i promicanju privatnog sektora / malog i srednjeg poduzetništva. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) djeluje na sličan način.

S obzirom na visoku razinu jordanškog javnog duga, novim kreditima trebala bi se dati prednost ulaganjima s visokom stopom povrata, npr. u infrastrukturu koje olakšavaju izvoz, poduzetničke inkubatore, itd. koji bi imali pozitivne učinke na razinu zaposlenosti u Jordanu, kao i na rast produktivnosti i prihoda države kao sekundarni učinak.

Osim toga, u skladu s svojim obvezama preuzetima na Londonskoj konferenciji i na temelju zahtjeva jordanske vlade (Jordan je zatražio 350 milijuna eura), Europska komisija predložila je 29. lipnja 2016. godine i drugu operaciju makrofinancijske pomoći (MFA) za Jordan u iznosu od 200 milijuna eura. S obzirom na fiskalne izazove i u izvanrednim okolnostima s kojima se Jordan suočava kao rezultat udomljavanja oko 1,3 milijuna Sirijaca te s obzirom na to da je EU ključni partner Jordana, EU će 2017. godine razmotriti novi prijedlog za produženje makrofinancijske pomoći za Jordan, nakon uspješnog zaključenja druge operacije MFA i pod uvjetom da su ispunjene uobičajene pretpostavke za tu vrstu pomoći, uključujući ažuriranu ocjenu Europske komisije o potrebama Jordana za vanjskim financiranjem. Ta pomoć, ključna za Jordan, pomoći će toj zemlji u održavanju makroekonomske stabilnosti te sačuvati razvojne rezultate i omogućiti nastavak reformskog programa zemlje.

EU će poticati modernizaciju i raznolikost jordanškog gospodarstva, uključujući i putem potpore rastu potaknutom inovacijama, promicanjem izgradnje kapaciteta znanja i prijenosa znanja te angažiranjem i potporom talentima, posebno među mladima i ženama, u osnivanju inovativnih poduzeća.

3. Poboljšanje okruženja pogodnog za razvoj privatnog sektora, inovacije i otvaranje novih radnih mjesta

U skladu s Međunarodnim paktom, Pakt EU-a i Jordana usmjerava se na održavanje zdravog makroekonomskog okvira i na stvaranje okruženja pogodnog za ulaganja, izvoz, rast BDP-a, inovacije i otvaranje novih radnih mjesta. Jordan želi poboljšati poslovnu klimu i provesti strukturne reforme kako bi se poboljšali produktivnost i uvjeti na tržištu rada.

EU je spreman podržati ta nastojanja, na primjer kroz proračunsku potporu za razvoj privatnog sektora, čime će se omogućiti prijeko potrebno poboljšanje usluga koje se pružaju poduzećima, kao i poboljšanje ulagačke klime. Isto tako, EU mjerama proračunske potpore za vještine i razvoj nastoji ukloniti prepreke za stvaranje mogućnosti zapošljavanja i pružanja relevantnih i suvremenih vještina ugroženim kategorijama osoba. EU je otvoren za pružanje daljnje potpore Jordanu u pogledu povećanja inovacija i poduzetništva te za poboljšanje konkurentnosti privatnog sektora i kvalitete njegova izvoznog potencijala, na primjer povećavanjem mogućnosti za ispunjenje proizvodnih standarda EU-a. Također, s obzirom na svoju usmjerenost na privatni sektor, Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) biti će ključni partner za postizanje razvoja privatnog sektora u Jordanu.

U isto vrijeme, endogene mogućnosti rasta BDP-a postoje i mogu porast stanovništva pretvoriti u priliku. Domaće tvrtke poziva se da zadovolje veću domaću potražnju i da raspolaze pristupačnom i često dovoljno kvalificiranom radnom snagom, čime se na brz način može povećati produktivnost. Dostupna donatorska financijska potpora u obliku bespovratnih

sredstava ili koncesijskog financiranja mora biti programirana i koordinirana s najvećom učinkovitošću ako Jordan želi obnoviti rast i biti primjer u regiji i šire.

4. Kvaliteta obrazovanja za socijalno uključivanje i razvoj

Vlada ulaže velike napore kako bi se omogućilo da što veći broj sirijskih izbjeglica sudjeluje u javnom obrazovanju. U Paktu EU-a i Jordana odražavaju se ambicije Jordana, kako su potvrđene Međunarodnim paktom, za osiguranje obrazovanja svakom djetetu u Jordanu, uključujući i sirijske izbjeglice („bez izgubljene generacije”). To je znatno opterećuje javne financije te će EU nastaviti svoju predanost radu na smanjenju tog opterećenja i održavanju količine školske infrastrukture i kvalitete obrazovanja.

EU obrazovnom sektoru od 2012. godine osigurava znatnu potporu, a u proračunu planira i daljnju potporu. Budući da je zbog prihvatanja otprilike 143 000 učenika u javni sustav na privremenoj osnovi, kao posljedica prisutnosti sirijskih izbjeglica, došlo do pretrpanosti javnih škola, što negativno utječe na kvalitetu obrazovanja, za primjenu plana Ministarstva obrazovanja da poveća obrazovanje izbjeglica u školskoj godini 2016. – 2017. na 193 000 učenika, bit će potrebno dodatnih 100 škola s dvosmjenskom nastavom na privremenoj osnovi sve dok potrebna financijska sredstva za operativne troškove ne postanu dostupna i nove škole izgrađene u roku od dvije do tri godine, u skladu s jordanskim paktom.

S obzirom na to da se proširenje i izgradnja škola mora rješavati kao hitno pitanje, Jordan je zajamčio najbržu moguću reakciju. To bi također omogućilo pristup javnim školama za 15 000 sirijske djece koja se trenutačno nalaze na listi čekanja, a drugoj bi se djeci omogućio pristup strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (VET) gdje god za to postoje kapaciteti.

U nesretnom slučaju dugotrajnog rata ili nestabilnosti u Siriji, Jordanu će se tako omogućiti da učenike izbjeglice uključi u glavni sustav javnog školstva, dajući im na taj način nadu za budućnost i priliku da se obrazuju u skladu s jordanskim standardima, čime se aktivno suprotstavlja riziku od nasilnog ekstremizma. Napori bi se trebali ulagati i prema mladima izvan školskog sustava kroz neformalne programe učenja. U srednjoročnom razdoblju, to će također povoljno djelovati na proširenje ponude radnika na tržištu rada, čime će im se omogućiti da pridonose gospodarskom razvoju u svojoj zemlji domaćinu.

Predvidjet će se i dodatne mjere za osiguravanje pristupa visokom obrazovanju za sirijske studente tijekom njihova boravka u Jordanu.

5. Održivo korištenje prirodnih resursa i upravljanje njima

Dugotrajna prisutnost velikog broja sirijskih izbjeglica nije izazvala nestašicu energije u Jordanu, samo je povećala kronični problem manjka energije u Jordanu. U nedavnom dokumentu „Obnova zajednica domaćina”, koji je Ministarstvo za planiranje i međunarodnu suradnju (MOPIC) Jordana predstavilo kao nusprodukt Jordanske platforme za odgovore (JRP) za razdoblje 2016. – 2018., utvrđeno je da ukupne potrebe u tom području za naredne 3 godine iznose 120 milijuna eura. Budući da je za aktivnosti u području energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti potrebna brojna i raznolika radna snaga, uključujući i pojačane napore za istraživanja i inovacije, mogle bi se poticati sinergije sa znatnom potporom EU-a rezerviranom od 2011. godine.

Štoviše, u JRP-u za razdoblje 2016. – 2018. vodne i sanitarne usluge utvrđene su kao jedan od sektora za koje je potpora najpotrebnija, među ostalim i za lokalne zajednice. EU je u tom području već dao znatnu potporu, koja se može povećati i biti vodič za buduće aktivnosti u

ovom području. Nadalje, EU će financirati opsežan program za gospodarenje čvrstim otpadom koji bi povećao kvalitetu života Jordanaca, a istovremeno aktivirao ugrožene i nekvalificirane osobe, što bi donijelo prednosti i za lokalno gospodarstvo.

Osim toga, EU na zahtjev vlade može brzo mobilizirati tehničku pomoć u nizu sektora. Također će se osigurati komplementarnost s programima EU-a, kao što je Program EU-a za istraživanja i inovacije Obzor 2020.

6. Stabilnost i sigurnost, uključujući borbu protiv terorizma te sprečavanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma

Unutarnja sigurnost važan je prioritet za Jordan. U pogledu borbe protiv terorizma Jordan ima djelotvoran i stabilan sustav koji se pokazao učinkovitim u smanjenju ili uklanjanju terorističkih prijetnji. Međutim, zbog produljenog sukoba u Siriji i situacije u Iraku i izvan njega, regija sve više privlači međunarodne džihadiste.

Borba protiv terorizma, nasilnog ekstremizma, radikalizacije, te međuvjerske i unutarvjerske netolerancije zajednički su ciljevi. EU i Jordan imaju koristi od bliske suradnje i razmjene iskustava u borbi protiv tih pojava, s naglaskom na prevenciji, odgovoru i poštovanju vladavine prava. EU i Jordan i dalje će primjenjivati širok i sveobuhvatan pristup sigurnosnim pitanjima, kako na bilateralnim, tako i na regionalnim i međunarodnim forumima; specifičnim krizama poput sirijske te svjetskim pitanjima (borba protiv radikalizacije).

Na radionici EU-a i Jordana za borbu protiv terorizma i poboljšanje sigurnosti, održanoj 15. ožujka 2016., EU i Jordan složili su se da će poduzimati daljnje mjere u tri područja: borbi protiv nasilnog ekstremizma, suzbijanju financiranja terorizma te sigurnosti zrakoplovstva i granica. Osim toga, u okviru inicijative bliskoistočnog regionalnog tajništva EU-a za centre izvrsnosti za smanjenje kemijskog, biološkog, radiološkog i nuklearnog (CBRN) rizika, održane u Ammanu, financira se osnivanje regionalnog centra za obuku u Jordanu.

EU će ulagati u analizu temeljnih slabih točaka i pokretača radikalizacije te je dodijelio 10 milijuna eura kao potporu za napore jordanske vlade u suprotstavljanju nasilnom ekstremizmu. Jordan se potiče na sudjelovanje u relevantnim pozivima na „borbu protiv radikalizacije” u okviru Programa EU-a za istraživanja i inovacije Obzor 2020.

Dostupna je daljnja financijska potpora i tematska stručnost. Odgovarajuće mjere mogu uključivati poboljšanje dijaloga među zajednicama, stvaranje gospodarskih mogućnosti, ugošćavanje i potporu sudionicima koji su u poziciji da se suprotstave ekstremističkoj argumentaciji. To bi bio važan korak u djelotvornoj borbi protiv zajedničke prijetnje terorizma.

EU i Jordan održat će svoje partnerstvo u poticanju razumijevanja i stabilnosti na globalnoj i regionalnoj razini. Osim djelovanja u cilju borbe protiv radikalizacije, nastavit će se i regionalne diplomatske inicijative za znanost kao što je „SESAME” (*Sinkrotronsko zračenje za eksperimentalnu znanost i primjene na Bliskom istoku*), čiji je domaćin Jordan. „PRIMA” (*Partnerstvo za istraživanje i inovacije na mediteranskom području*) još je jedna slična inicijativa. Očekuje se da će mobilizirati zajedničko istraživanje na dva najhitnija izazova na Euromediteranskom području: učinkovitosti i održivosti proizvodnje hrane te opskrbi vodom.

U području upravljanja rizicima od katastrofa, EU i Jordan istražiti će mogućnost za sklapanje bilateralnog sporazuma o civilnoj zaštiti. U okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, EU i Jordan zalažu se i za jačanje suradnje u području upravljanja rizicima od katastrofa, osobito

kroz razmjenu predavanja, zajedničku obuku i potencijalni razvoj regionalnog čvorišta za obuku, izgradnju kapaciteta za prevenciju katastrofa i pripravnost, uključujući identifikaciju i procjenu rizika.

7. Mobilnost i migracije

Na dan 9. listopada 2014. EU je sklopio Partnerstvo za mobilnost s Jordanom. Partnerstvo za mobilnost skup je dogovorenih političkih obveza koje su preuzeli EU, 16 država članica sudionica i Jordan, te je ishod dijaloga EU-a i Jordana koji je započeo u prosincu 2013. Ono pruža jedinstveni okvir za djelovanje u području migracija, mobilnosti i sigurnosti, te u Prilogu sadrži niz akcija koje su stranke odredile za njegovu provedbu. Glavni izazov koji predstoji jest osigurati potpunu i učinkovitu provedbu Partnerstva.

Olakšano dobivanje vize za EU (s popratnim Sporazumom o ponovnom prihvatu) važan je cilj za odnose EU-a i Jordana, te za povećanje mobilnosti i poboljšanje međuljudskih kontakata na području obje strane. Isto tako, ponovni prihvati ilegalnih migranata važan je i za uredno upravljanje migracijskim tokovima. Pregovori o sporazumima EU-a i Jordana u pogledu olakšica za dobivanje vize i ponovnog prihvata započet će istodobno u jesen 2016.

U okviru Pakta EU-a i Jordana žele se postići razvojni učinci migracija i mobilnosti, uključujući i potencijal dijaspori za gospodarski razvoj, programe „protoka mozgova” te kroz povećane regionalne i međunarodne razmjene studenata i gospodarskih subjekata.

8. Pravosudna i politička reforma, demokratski izbori i ljudska prava

EU i Jordan i dalje će surađivati u jačanju pravosudnog sustava u Jordanu i povećavanju njegove dostupnosti. Jordan se zalaže za poboljšanje djelovanja pravosudnog sustava i za osiguranje neovisnosti pravosuđa, kao što je pokazano nedavnim zakonskim reformama, kao što su Zakon o neovisnosti pravosuđa i Kazneni zakon za maloljetnike. Jordan je ostvario napredak u sustavu elektroničkog obavješćivanja i uzajamne povezanosti te je omogućio značajne programe obuke za suce.

EU kroz proračunsku potporu i tehničku pomoć pruža potporu Ministarstvu pravosuđa, Institutu za obuku u pravosuđu, te sudbenom vijeću. Jordan i EU snažno se zalažu za daljnji rad na smanjenju uporabe pritvora, povećanju pravne pomoći, posebno za ugrožene skupine, te na smanjenju recidivizma korištenjem alternativnih sankcija i programa naknadne skrbi.

Jordan je donošenjem zakona o novom izbornom okviru, decentralizaciji, općinama i političkim strankama potvrdio svoju odlučnost da nastavi s političkim reformama u okviru nastojanja za unaprjeđenje svojeg puta prema parlamentarnoj vladi s poboljšanim sudjelovanjem u politici.

EU se zalaže za nastavak potpore nastojanjima Jordana za jačanje demokratskog upravljanja. EU će i dalje pružati potporu djelotvornom funkcioniranju ključnih demokratskih institucija, posebice parlamenta i Međunarodne izborne komisije.

Promicanje i poštovanje ljudskih prava jesu kamen temeljac suradnje EU-a i Jordana, a očituju se u redovitom dijalogu u multilateralnim i bilateralnim okvirima, kao i u određenim mjerama, uključujući potporu civilnom društvu, pluralističkim medijima, ravnopravnosti spolova i pravima žena.

Jordanski nacionalni plan za ljudska prava za razdoblje 2016. – 2025. jedno je od mjerila angažmana EU-a i Jordana, kao i međunarodne obveze Jordana (preuzete putem međunarodnih konvencija i platformi UN-a, kao što je Univerzalni kolegijalni pregled (Universal Peer Review)).

Daljnji koraci

Prioritetne mjere Pakta EU-a i Jordana nastaviti će se u politici i tematskim dijalozima. Obveze i mehanizmi preispitivanja predviđeni Paktom EU-a i Jordana i Međunarodnim paktom bit će međusobno kompatibilni te će se potpomagati.

Financijska sredstva dolaziti će iz raznih proračunskih instrumenata EU-a i bit će usmjerena na mjere u Jordanu koje provode državna i lokalna nadležna tijela, agencije država članica EU-a, nevladine organizacije i UN te druge međunarodne organizacije. Sredstva će među ostalim uključivati i proračunsku potporu, kao i daljnju makrofinancijsku pomoć i koncesijsko financiranje ako su ispunjeni kriteriji. Regionalni uzajamni fond EU-a u vidu odgovora na krizu u Siriji (fond Madad) na raspolaganju je za pružanje potpore Jordanu za sirijske izbjeglice i za pogođene zajednice domaćine u obliku bespovratnih sredstava. Redovito se provode savjetovanja s jordanskim nadležnim tijelima u pogledu postupka i predloženih mjera te ih se potiče na podnošenje prijedloga za financiranje. Pozvani su da prisustvuju sastancima odbora fonda Madad.

Dodatak 1.: Obveze Jordana i EU-a

Obveze Jordana	Obveze EU-a
Jačanje makroekonomske stabilnosti (uključujući i ciljeve Međunarodnog pakta) <i>Mehanizam preispitivanja: gospodarski dijalog, praćenje Međunarodnog pakta</i>	
1) Održavanje makroekonomske stabilnosti i rad na donošenju programa za prošireni fond u suradnji s MMF-om. 2) Izrada razumnog ulagačkog programa s ograničenim utjecajem na teret duga, a u cilju održavanja rasta, stabilnosti i otvaranja novih radnih mjesta	Bilateralno a) Potpora kroz novi program makrofinancijske pomoći u razdoblju 2016. – 2017. pod uvjetom financijskog aranžmana s MMF-om. Osim te makrofinancijske pomoći, predanost istraživanju daljnje makrofinancijske potpore ako to situacija zahtijeva i formalni modaliteti dopuštaju. b) Fond za poticanje ulaganja u susjedstvo (NIF) stavlja na raspolaganje znatna financijska sredstva po povlaštenim uvjetima za ulagačke/infrastrukturne projekte velikih razmjera
Razvoj privatnog sektora, poslovno okruženje, trgovina i ulaganja, stvaranje radnih mjesta (uključujući ciljeve Međunarodnog pakta) <i>Mehanizam preispitivanja: relevantni pododbori i/ili tematski sastanci, Vijeće za pridruživanje, praćenje Međunarodnog pakta</i>	
1) Jačanje okvira za bilateralnu trgovinu i ulaganja (na primjer: DCFTA, ACAA) 2) Pобољшanje poslovnog okruženja (zakonodavni i regulatorni okvir) koje omogućava ulaganja, gospodarski rast i otvaranje novih radnih mjesta; poticanje poduzetništva i javno-privatnog partnerstva 3) Uspostavljanje operativnih jedinstvenih kontaktnih točaka za ulagače 4) Promicanje korištenja u jordanskim poduzećima postojećih trgovinskih pogodnosti stvorenih na temelju postojećeg Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Jordana	Bilateralno a) Pokretanje pregovora za unapređenje sporazuma o slobodnoj trgovini i pružanje relevantne potpore kako bi se olakšalo njihovo provođenje b) Ubrzanje priprema za pokretanje pregovora o sklapanju Sporazuma o ocjeni sukladnosti i prihvaćanju industrijskih proizvoda (ACAA) kako bi se omogućilo da jordanski proizvodi iz odabranih sektora uđu na tržište EU-a bez dodatnih tehničkih kontrola. c) Potpora jordanskoj vladi u njezinu radu na poboljšanju poslovnog okruženja, inovacija i ulagačke klime

5) Povećanje potpore poduzećima (izvozno tržište) radi zadovoljavanja europskih/međunarodnih standarda kvalitete 6) Uspostavljanje atraktivnog sustava za ulaganja u određenim područjima i izdavanje boravišnih/radnih dozvola sirijskim izbjeglicama (u opsegu od najmanje 15 % radnih mjesta u proizvodnim pogonima u 18 određenih gospodarskih područja i industrijskih područja za sirijske izbjeglice u prvoj i drugoj godini; zatim 25 % od treće godine) s ukupnim ciljem otvaranja otprilike 200 000 radnih mjesta za sirijske izbjeglice u Jordanu, prema Međunarodnom paktu). Praćenje koje provodi treća strana (Međunarodna organizacija rada, ILO) 7) Šira primjena pristupa intenzivnog rada u okviru kojih se zapošljavaju Jordanci i Sirijci 8) Olakšavanje administrativnog statusa sirijskih izbjeglica kako bi im se omogućio pristup zapošljavanju i osnovnim uslugama, kao i mogućnost da otvaraju poduzeća unutar i izvan izbjegličkih kampova 9) Odobrenje nacionalne politike za rješavanje problema neformalnog tržišta rada (u skladu s preporukama ILO-a) 10) Jačanje gospodarskog osnaživanja te sudjelovanje mladih i žena 11) Organizacija poslovne i ulagačke konferencije u Jordanu	d) Pomoć jordanskoj vladi i privatnom sektoru u poboljšanju konkurentnosti i kvalitete njihovih proizvoda kako bi se olakšala usklađenost s međunarodnim standardima i povećao izvoz (npr. osnivanje regionalnog središta za sigurnost hrane, uključujući laboratorije za praćenje sanitarnih i fitosanitarnih standarda). e) Osiguranje potpore za Poslovnu i ulagačku konferenciju u Jordanu Sirijske izbjeglice a) Privremeno ublažavanje režima pravila o podrijetlu na razdoblje od 10 godina, za određene proizvode u 18 određenih gospodarskih područja i industrijskih područja, s otvorenim novim radnim mjestima koja pogoduju kako sirijskim izbjeglicama, tako i jordanskim građanima te razmatranje daljnjeg proširenja odstupanja od Pravila o podrijetlu kad se postigne cilj od 200 000 radnih mjesta za izbjeglice, uz praćenje koje provodi treća strana (ILO). b) Olakšavanje pristupa kreditima s pomoću diferenciranog pristupa: i. Europske i međunarodne financijske institucije uspostavljaju kreditne linije kojima će upravljati jordanske financijske institucije; ii. Pružanje kredita, financiranja početne faze te potpore mikro-, malim i srednjim poduzećima koja zapošljavaju i Sirijce i Jordance; iii. Potpora mikrokreditnim mehanizmima c) Povećanje koncesijskog financiranja koje pružaju Europska investicijska banka (EIB) i Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) u skladu sa svojim ovlastima
Kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje za socijalno uključivanje i razvoj (uključujući ciljeve Međunarodnog pakta) <i>Mehanizmi preispitivanja: tematski sastanci, praćenje Međunarodnog pakta</i>	
1) Povećanje obrazovanja usmjerenog na tržište rada i povećanje pristupa kvalitetnom obrazovanju te jačanje regulatornog okvira Vijeća za zapošljavanje, tehničko i strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ETVET)	Bilateralno a) Povećanje broja ljudi iz dijelova društva u nepovoljnom položaju koji će imati koristi od osposobljavanja u razdoblju od 2016. do

2) Potpora politikama usmjerenima na usklađivanju vještina i potreba na tržištu rada; poboljšanje suradnje obrazovnog sustava i industrije te razvoj vještina zapošljivosti studenata 3) Poticanje socijalne uključenosti povećanjem broja ljudi koji se obrazuju i osposobljavaju te druge aktivne mjere tržišta rada, posebno za žene, mlade i osobe s invaliditetom 4) Povećanje pružanja javnog obrazovanja za 190 000 sirijskih izbjeglica na osnovnoj i srednjoj razini u školskoj godini 2016. – 2017., istovremeno čuvajući kvalitetu obrazovanja 5) Ubrzanje pristupa kvalitetnom formalnom obrazovanju za sirijske izbjeglice i ugrožene Jordance 6) Povećavanje mogućnosti pristupa stručnom osposobljavanju za Sirijce i mogućnosti tercijarnog/visokog obrazovanja za sve ugrožene mlade (Jordance i Sirijce).	2019. b) Povećanje financijskih sredstava putem proračunske potpore Ministarstvu rada kako bi se omogućilo pružanje proaktivnih usluga na tržištu rada c) Održavanje obveza sve do dovršetka izgradnje dogovorenih škola d) Povećanje financiranja za visoko i tehničko obrazovanje za studente iz sirijske izbjegličke zajednice i za Jordance u nepovoljnom položaju e) Povećanje mogućnosti u sklopu programa Erasmus+ usmjerenih na: i. omogućavanje mobilnosti studenata, osoblja, mladih, osoba koje rade s mladima i volontera između Jordana i Europe; ii. modernizaciju institucija visokog obrazovanja u Jordanu kroz projekte suradnje f) Promicanje programa protoka mozgova te mobilnosti studenata i istraživača u okviru programa Obzor 2020. Sirijske izbjeglice Povećanje sredstava proračunskom potporom za pokrivanje povećanih izdataka za nastavnike, udžbenike, školarine i operativne troškove te potpora proširenju školskih objekata za sirijske učenike
Održivo korištenje prirodnih resursa i upravljanje njima <i>Sastanci pododbora za mehanizam preispitivanja, tematska savjetovanja</i>	
1) Poboljšanje koordinacije radi održivog gospodarenja otpadnim vodama 2) Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije: smanjenje potrošnje energije za 20 % do 2020. i povećanje udjela obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije na najmanje 15 % 3) Povećanje nastojanja u istraživanju i inovacijama u pogledu obnovljivih izvora energije te gospodarenja vodom i otpadom	Bilateralno a) Proračunska potpora i potpora Fondu za poticanje ulaganja u susjedstvo (NIF) za obnovljive izvore energije i održivo korištenje ograničenih prirodnih resursa b) Potpora izgradnji kapaciteta i obuci u svrhu razvoja odgovarajućeg stručnog znanja c) Potpora programima energetske učinkovitosti, među ostalim i radi otvaranja novih radnih mjesta

	d) Potpora suradnji u istraživanjima i inovacijama u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti e) Olakšavanje uspostavljanja regionalnih energetskih tržišta
Jačanje suradnje u području stabilnosti i sigurnosti, uključujući borbu protiv terorizma (CT) <i>Mehanizmi preispitivanja: Dijalog o borbi protiv terorizma, pododbori i/ili tematski sastanci, Vijeće za pridruživanje</i>	
1) Poticanje međuresorne suradnje i olakšavanje međunarodne koordinacije donatora u cilju promicanja provedbe strategija borbe protiv terorizma (CT) / borbe protiv nasilnog ekstremizma (CVE) koje su utemeljene na vladavini prava 2) Daljnje jačanje suradnje u sprečavanju radikalizacije mladih i u inicijativama za deradikalizaciju, među ostalim i kroz obrazovanje i programe za otvaranje novih radnih mjesta 3) Obvezivanje na stratešku suradnju u borbi protiv terorizma i na dijalog s EU-om 4) Upravljanje katastrofama: jačanje koordinacije različitih ministarstava; poboljšanje osposobljavanja službenika civilne obrane u području civilne zaštite i upravljanja rizikom od katastrofa te osiguravanje odgovarajućih sredstava; povećanje kapaciteta Nacionalnog centra za sigurnost i upravljanje krizama za djelovanje kao regionalno središte za obuku i vježbe; podizanje svijesti u lokalnim zajednicama.	Bilateralno a) Daljnja potpora nastojanjima Jordana za sprečavanje i suzbijanje radikalizacije, nasilnog ekstremizma i terorizma b) Proširenje suradnje u području sigurnosti zrakoplovstva, pravosudne suradnje i upravljanja granicama; potpora u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma c) Sigurnost / borba protiv terorizma: suradnja, među ostalim, sa specijaliziranim agencijama EU-a i država članica d) Upravljanje katastrofama: Potpora u poboljšanju ranog upozoravanja, kapaciteta za sprečavanje i pripravnost te ponuda bližeg partnerstva Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu
Dobro vođene politike u pogledu izbjeglica, migracija i mobilnosti <i>Mehanizam preispitivanja: Partnerstvo za mobilnost i/ili relevantni pododbori, Vijeće za pridruživanje</i> EU i Jordan potpisali su Partnerstvo za mobilnost u listopadu 2014. godine. Složili su se da provedu međusobne političke obveze sadržane u tom Partnerstvu i sve mjere sadržane u povezanom Prilogu, u skladu sa sljedećim utvrđenim prioritetima: • promicanjem dobro vođene legalne migracije i mobilnosti	

- jačanjem kapaciteta relevantnih jordanskih tijela za upravljanje granicama i sprečavanje neregularne migracije
- jačanjem poveznica između migracija i razvoja
- poboljšanjem zaštite migranata u skladu s međunarodnim obvezama.

EU i Jordan obvezali su se na snažniji poticaj prema provedbi Partnerstva za mobilnost usredotočujući se prvenstveno na mjere iz Priloga, svjesni da je Prilog dokument podložen izmjenama koji se s vremenom može ažurirati sve dok je i dalje u skladu s političkim obvezama iz Partnerstva za mobilnost.

Pravosudna i politička reforma, demokratski izbori i ljudska prava

Mehanizam preispitivanja Mehanizam ljudskih prava UN-a, dijalozi o ljudskim pravima, politički dijalozi, Vijeće za pridruživanje

1) Daljnji razvoj prema nezavisnom sudstvu	Bilateralno
2) Poboljšana dostupnost pravne pomoći	a) Proračunska potpora za reformu pravosudnog sektora
3) Nastavak političkih reformi s ciljem da se osigura dugoročna stabilnost i demokratsko upravljanje u Jordanu	b) Izgradnja kapaciteta te potpora praćenju i procjeni utjecaja
4) Jačanje uloge demokratskih institucija	c) Potpora parlamentu i mjerama za potporu političkim strankama
5) Nastavak organizacije demokratskih izbora	d) Podrška Neovisnom izbornom povjerenstvu
6) Poboljšanje mehanizama za sudjelovanje civilnog društva u brojnim pilot-sektorima	e) Misije Europske unije za promatranje izbora (na poziv Jordana)
7) Provedba Nacionalnog plana za ljudska prava za razdoblje 2016. – 2025.	f) Daljnja potpora vladinim programima i nevladinim inicijativama za promicanje i poštovanje ljudskih prava, uz globalne prioritete EU-a u pogledu ljudskih prava te potpora programu jordanske vlade za ljudska prava za razdoblje 2016. – 2025.
8) Promicanje i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava žena, te sudjelovanje žena u javnom životu	g) Daljnja potpora ravnopravnosti spolova i ljudskim pravima, među ostalim i na temelju Akcijskog plana za ravnopravnost spolova
9) Provedba obveza i dužnosti prema međunarodnom i nacionalnom zakonu o ljudskim pravima	
10) Okvir za održavanje pluralističkih medija	

Dodatak 2.: Referentne vrijednosti

Predložena su sljedeća kvantitativna mjerila za praćenje napretka u provedbi Pakta EU-a i Jordana. Praćenje će se vršiti redovito, a najmanje jednom godišnje, u kontekstu predviđenih mehanizama preispitivanja i sastanaka povezanih s bilateralnom suradnjom EU-a i Jordana.

Obveze Jordana	Obveze EU-a
– 50 000 radnih mjesta za sirijske izbjeglice do kraja 2016.; 75 000 do kraja 2017.; 100 000 do kraja 2018., pod uvjetom da postoji dovoljna potražnja za radnim dozvolama – Obrazovanje: javno i besplatno obrazovanje omogućeno za najmanje 140 000 sirijske djece tijekom 2016. te za najmanje 190 000 djece do kraja 2017.	Bilateralno Ukupno najmanje 747 milijuna eura dodijeljenih novih financijskih sredstava za 2016. i 2017. godinu, uključujući: ▪ zajam za makrofinancijsku pomoć u iznosu od 200 milijuna eura, pod uvjetom da su ispunjeni preduvjeti ▪ 108 milijuna eura humanitarne pomoći u razdoblju 2016. – 2017. Sirijske izbjeglice EU na jordanski izvoz u EU primjenjuje pojednostavnjene zahtjeve Pravila o podrijetlu, pod sljedećim uvjetima: ▪ trajanje od 10 godina ▪ u 18 odabranih gospodarskih područja i industrijskih područja.